

Generalitat de Catalunya

Pacte d'Estat
contra la violència de gènere

ATM Àrea de Barcelona
Autoritat del Transport
Metropolità

016 L'UNION A VECI L'UNIGUL
VALOR TANTO POR VOLUNTAD DE GÉNERO

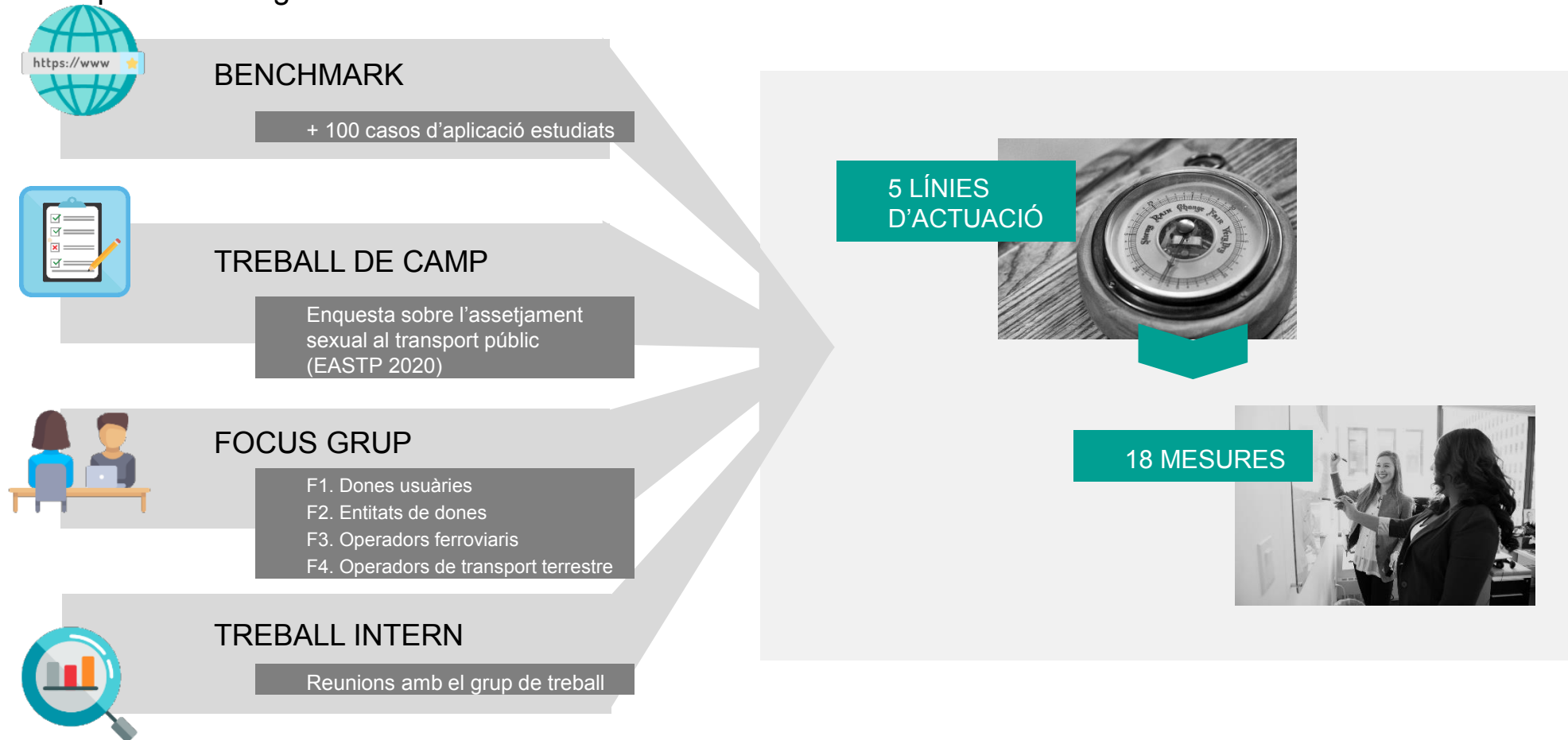
Pla de mesures contra l'assetjament sexual al transport públic

Anàlisi de les accions a dur a terme
per a la prevenció de l'assetjament
sexual en el transport públic

Juny de 2022

Pla d'acció: línies d'actuació i mesures

L'anàlisi *benchmark*, el treball de camp, els focus grup i les diferents reunions de seguiment amb l'equip de projecte han resultat en la identificació de **5 línies d'actuació (LA)** en l'àmbit de la prevenció de l'assetjament sexual i **18 mesures**, que en desenvolupen el contingut.

Pla d'acció: línies d'actuació i mesures

El Pla d'acció se segmenta en 5 línies d'actuació, alineades amb el *benchmarking* i protocol realitzats:

LA1. Governança

LA2. Disseny i operacions

LA3. Sistemes de prevenció i atenció

LA4. Sensibilització i conscienciació

LA5. Eines tecnològiques

Pla d'acció: línies d'actuació i mesures

Amb l'objectiu de donar contingut a cadascuna de les LA s'ha desenvolupat...

- **Una fitxa per a cada línia d'actuació**, en què s'identifiquen:

- ▶ Una breu descripció per a cada LA
- ▶ Els seus propòsits
- ▶ Una breu descripció de cada mesura

Exemple de fitxa de línia d'actuació

Línia d'actuació 1 (LA1): Títol	
Descripció	Breu descripció
Propòsits de la LA1	<ul style="list-style-type: none"> • Propòsit 1 • Propòsit X
Mesures de la LA1	
1.1. Mesura 1	Breu resum de la mesura
1.2. Mesura 2	Breu resum de la mesura
1.X. Mesura X	Breu resum de la mesura

- **Una fitxa per a cada mesura**, en què es detalla:

- ▶ Una breu descripció
- ▶ La finalitat de la mesura
- ▶ Les actuacions a dur a terme
- ▶ El termini d'implantació
- ▶ Els agents (responsables i a implicar)
- ▶ La valoració del cost econòmic

Exemple de fitxa de mesura

Línia d'actuació 1		Mesura 1.1.		Títol de la mesura	
Descripció	Breu descripció	Agents responsables			
Finalitat de la mesura	Objectius que es volen assolir	Agents implicats			
Actuacions a dur a terme	Pla d'acció	Criteris de valoració			
Comentaris		Complexitat		Benefici	
		Cost d'implementació		Condicions legals	
Termini (anys)					

Descripció	Coordinació a escala d'administracions i agents involucrats en la planificació i gestió de la mobilitat per a la prevenció de l'assetjament sexual en el transport públic. Assentar les bases estratègiques i polítiques per a una futura gestió i planificació del transport amb perspectiva de gènere.
Propòsits de la LA1	<ul style="list-style-type: none"> • Definir el marc legal en què implementar les mesures d'actuació per assegurar-ne la implementació correcta. • Establir estructures de gestió amb la finalitat de conèixer i fer front als conflictes d'assetjament sexual. • Cercar i gestionar informació amb l'objectiu de fer una diagnosi de la situació de les dones al sistema de transport públic. • Promoure les oportunitats laborals i la presència de les dones en l'àmbit del sector de transports.

Mesures de la LA1

1.1. Polítiques i plans estratègics de l'Administració

- Integrar la perspectiva de gènere en el procés de planificació de la mobilitat.
- Incloure avaluacions d'impacte de gènere a tots els plans i mesures de mobilitat i transport públic.
- Incloure el clausulat de gènere en les licitacions públiques.
- Disposar d'un equip d'especialistes en suport a la integració de la perspectiva de gènere en els futurs projectes del sector dels transports i les infraestructures.

1.2. Estructures de gestió

- Definir la Comissió de Seguiment que avaluarà i supervisarà el compliment del Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic.
 - La Comissió s'organitzarà internament per tal d'abordar els aspectes tècnics.
 - La Comissió tindrà la responsabilitat de realitzar un informe anual de seguiment.

Mesures de la LA1**1.3. Ampliació del coneixement i diagnosi de la situació**

- Realitzar enquestes periòdiques sobre els patrons de mobilitat i desplaçaments des de la perspectiva de gènere.
- Disposar d'eines d'informació i seguiment per veure l'evolució de les polítiques implementades contra l'assetjament sexual. Una d'aquestes seria la realització d'enquestes periòdiques de caracterització de l'assetjament sexual al transport públic.
- Anàlisi de la mobilitat de les dones i col·lectius més vulnerables.

1.4. Empoderament de les dones del sector

- Dissenyar mesures específiques de protecció contra l'assetjament sexual a les dones treballadores del transport públic.
- Crear una xarxa de dones del sector de la mobilitat per impulsar mesures d'empoderament.
- Llençar una campanya de visibilització de les dones del sector del transport i la mobilitat.
- Realitzar conferències i promoure debats sobre el paper de les dones a la mobilitat i l'impacte en la seva quotidianitat.

Descripció	Establir les transformacions necessàries en el disseny de les infraestructures, els espais, vehicles i operacions del transport públic per garantir que els serveis de transport ajudin a satisfer les necessitats específiques i comunes de totes les persones usuàries, i promoure un transport públic amb igualtat de condicions.
Propòsits de la LA2	<ul style="list-style-type: none"> • Establir una planificació i un disseny del sistema de transport tenint en compte les necessitats de les dones al sector. • Dissenyar un transport públic integrat amb l'espai públic que millori i pal·liï la percepció d'inseguretat. • Adaptar les infraestructures i els vehicles per tal que el transport públic sigui més inclusiu.

Mesures de la LA2

2.1. Planificació amb critèris de gènere

- Integrar la perspectiva de gènere en el disseny de l'urbanisme de les ciutats per fer-les més inclusives i amb l'objectiu de reduir l'assetjament sexual.
- Aplicar la transversalitat de gènere en la planificació del transport i la mobilitat, i incorporar-hi pautes i criteris de gènere.
- Promoure una infraestructura del transport públic inclusiva i sensible al gènere i a la diversitat funcional.
- Incorporar la participació ciutadana dels col·lectius de persones viatgeres del transport públic en el procés de planificació.

Mesures de la LA2**2.2. Integració del transport públic amb la resta dels usos de l'espai públic**

- Realitzar avaluacions de riscos des de la perspectiva de gènere a l'hora de planificar la ubicació de les parades de serveis de transports públics.
- Impulsar la intermodalitat entre els modes de transport i garantir la seguretat entre els principals objectius dels espais per contribuir a l'ús dels recursos de transport públic.
- Impulsar les parades flexibles i intermèdies d'autobús durant la nit.

2.3. Infraestructures segures, accessibles i ben il·luminades

- Millora de l'accessibilitat des de la perspectiva de gènere a les estacions, andanes i parades d'autobús o ferrocarril per afavorir la sensació de seguretat i comoditat del desplaçament.
- Redissenyar, si s'escau, les parades de transport públic seguint estàndards d'inclusió i igualtat, per millorar la sensació de seguretat.
- Disposar d'informació en temps real sobre la circulació dels autobusos per evitar les esperes innecessàries a les parades.

Descripció

Impuls dels sistemes de prevenció i atenció a les violències sexuals al transport públic que assentin les bases per a una actuació coordinada i adequada, des de la lògica de la no revictimització i la recuperació.

Propòsits de la LA3

- Definir les persones referents en l'abordatge de les violències masclistes al transport públic.
- Disposar d'un personal del transport públic sensibilitzat en l'abordatge de les violències masclistes.
- Facilitar la intervenció davant l'assetjament sexual al transport públic.
- Impulsar la sensibilització ciutadana en la identificació de les violències sexuals.
- Garantir la confidencialitat de les persones que viuen situacions de violència masclista.

Mesures de la LA3

3.1. Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic

- Garantir una harmonització dels diferents operadors del transport públic amb la creació d'un Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic.
- Garantir una persona responsable per part de cada operador de transport de l'actuació del Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic.
- Designar la persona referent d'actuació del Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic en cada un dels torns laborals del transport públic.
- Adaptar el circuit d'actuació del Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic a les necessitats específiques de cada transport públic.
- Articular una xarxa d'actuació en el transport públic davant l'assetjament sexual.
- Formar el personal dels mitjans de transport públic en relació amb el Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic.

Mesures de la LA3

3.2. Impuls de la figura de les agents preventives

- Impulsar la figura de les agents preventives davant l'assetjament sexual al transport públic, formades en gènere i en l'actuació vers les violències masclistes en dates significatives i grans esdeveniments.
- Creació de la figura d'intervenció, des de la perspectiva de gènere, com a grup d'atenció especialitzat en la intervenció vers les violències masclistes al transport públic.

3.3. Sistemes d'alarma i atenció

- Augmentar la presència de càmeres de videovigilància al transport públic, els transbords, els ascensors i les parades, i altres espais poc concorreguts, amb poca visibilitat i/o absència d'il·luminació.
- Impulsar els dispositius d'alerta, auxili i socors a les parades del transport públic i a l'interior d'aquests.

3.4. Atenció i recuperació de les víctimes

- Habilitar un espai d'atenció a les violències sexuals i recepció de denúncies al transport públic a les principals estacions de cada un dels modes de transport públic.
- Fer seguiment i donar resposta a les denúncies que es reben, i exposar l'estat de la denúncia i el decurs del cas.
- Facilitar les vies de denúncies de l'assetjament sexual al transport públic.
- Impulsar la creació d'una base de dades amb els recursos territorials disponibles d'atenció a les dones i les persones LGBTI.
- Realitzar infografies del Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic que indiquin les vies d'actuació davant un assetjament sexual.

Descripció	Avançar en la sensibilització vers la igualtat de gènere i l'abordatge de les violències masclistes, a través d'accions internes per estimular la conscienciació de les persones treballadores i mitjançant accions comunicatives sensibilitzadores vers la ciutadania usuària del transport públic.
Propòsits de la LA4	<ul style="list-style-type: none"> • Sensibilitzar el personal del transport públic en les violències masclistes per tal d'afavorir-ne la identificació i l'actuació. • Impulsar l'acció comunitària davant l'assetjament sexual. • Avançar en la sanció social vers l'assetjament sexual i els assetjadors. • Manifestar activament la no tolerància vers les violències masclistes, i específicament vers l'assetjament sexual al transport públic. • Incidir en la responsabilitat dels assetjadors i desresponsabilitzar les persones que viuen situacions d'assetjament.

Mesures de la LA4

4.1. Formació al personal, administració i societat

- Desplegar les eines per capacitar el personal del transport públic davant de l'assetjament sexual, incloent-hi les persones responsables de la gestió i la planificació dels diferents operadors del transport públic.
- Formació en matèria de gènere per al personal que treballa als diferents modes de transport públic, incloent-hi les persones responsables de la gestió i la planificació dels diferents operadors del transport públic.
- Formació específica en l'abordatge de les violències sexuals per al personal de seguretat del transport públic.
- Organitzar i promoure jornades de gènere amb temàtiques específiques de transport adreçades a tots els sectors implicats amb un propòsit prospectiu, anàlisi dels problemes i compartir experiències.

Mesures de la LA4

4.2. Campanyes de conscienciació

- Campanyes d'informació i sensibilització adreçades a la ciutadania, amb èmfasi en el rebuig vers les violències sexuals i evidenciant l'existència del Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic.
- Incorporar en els projectes educatius de mobilitat la sensibilització vers l'assetjament sexual, amb èmfasi en la responsabilitat dels homes que assetgen.
- Impulsar actuacions de sensibilització enfocades als homes, amb l'objectiu que se sentin interpel·lats i rebutgin les violències sexuals que poden produir-se.
- Conscienciar de la importància de donar resposta a qualsevol persona que pugui ser víctima d'un assetjament sexual, per incentivar la intervenció comunitària.
- Eliminar de tot el sistema de transport públic qualsevol publicitat sexista.

4.3. Atenció i recuperació de les víctimes

- Impulsar campanyes comunicatives de les mesures de prevenció i actuació vers l'assetjament sexual ja existents.

Descripció	Estimular l'ús de les eines tecnològiques a disposició de la ciutadania per tal d'afavorir la denúncia de situacions d'assetjament sexual i facilitar la connexió de les persones usuàries del transport públic amb les empreses proveïdores del transport públic.
Propòsits de la LA5	<ul style="list-style-type: none"> • Afavorir la recepció de denúncies de violències sexuals al transport públic. • Encoratjar les dones i les persones LGBTI que viuen situacions d'assetjament sexual al transport públic perquè denunciïn. • Facilitar que les persones que viuen situacions d'assetjament sexual al transport públic puguin denunciar aquestes situacions, com a resposta comunitària. • Observar quines variables intervenen en les situacions d'assetjament sexual al transport públic (zona, hora, afluència, espai, etc.).

Mesures de la LA5

5.1. Pàgines web, aplicacions mòbils i fòrums col·lectius

- Impulsar una bústia virtual anònima de denúncies de violències sexuals per poder comptabilitzar els assetjaments que es pateixen o es detecten al transport públic, però que no inicien un procediment administratiu.
- Incorporar una eina de comunicació o una aplicació digital per tal que les persones usuàries puguin reportar qualsevol situació d'assetjament sexual, i permetre així ràpidament l'actuació dels agents de vigilància.

5.2. Digitalització de les agressions i punts crítics

- Fer un mapatge d'aquelles estacions o transports en què es denuncien més situacions d'assetjament sexual per dissenyar mesures específiques.
- Creació d'un registre que reculli les situacions d'assetjament detectades i denunciades.

6. Calendari

El cronograma que es presenta és el **resultat d'una anàlisi de prioritització de les mesures**. Aquest s'ha efectuat en dues fases*:

Fase 1. Relacions de precedències i sinergies

- Les relacions de precedències indiquen condicions necessàries per iniciar les mesures.
- Les relacions de sinergies indiquen mesures que es beneficien del seu desenvolupament seqüencial o en paral·lel, però no indiquen una condició.

Fase 2. Caracterització dels beneficis i complexitat de les mesures

Permet prioritzar mesures sense relacions de precedències entre si, segons dos criteris:

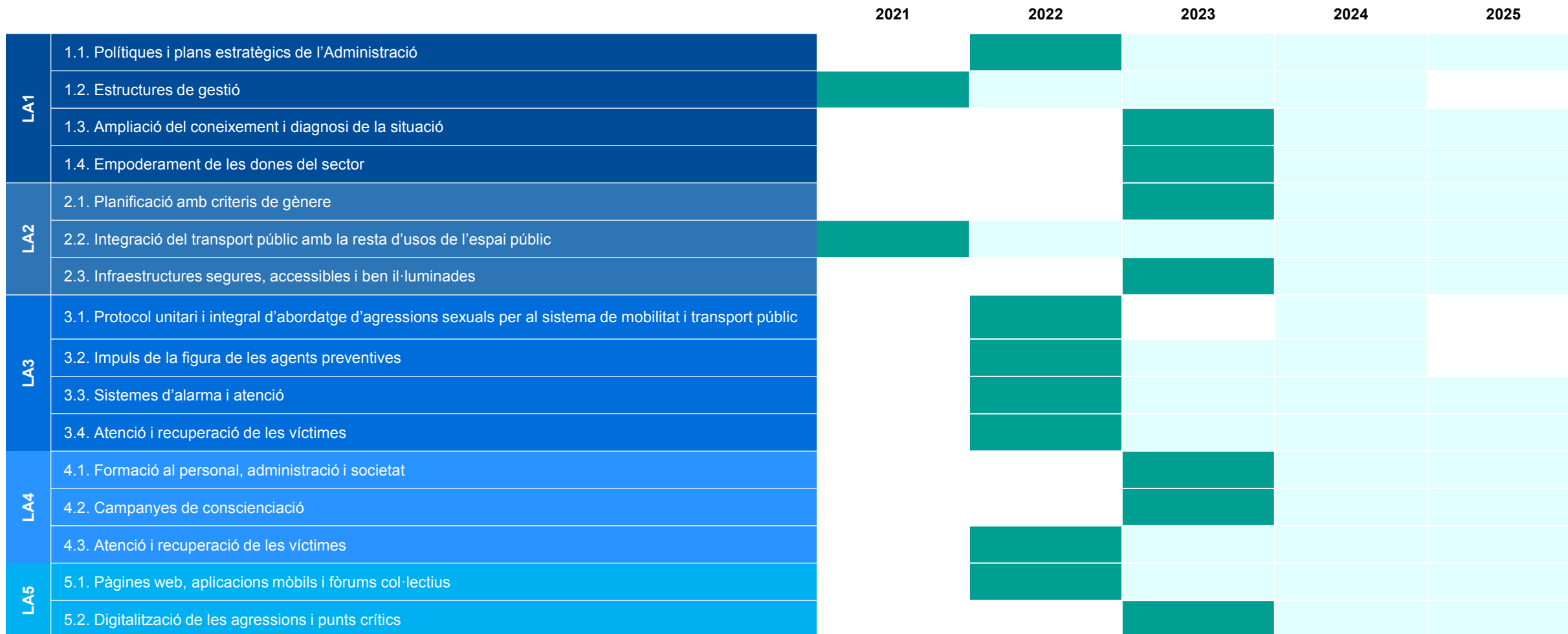
- **Beneficis** (alineació amb els objectius, impacte socioeconòmic, rellevància estratègica, etc.)
- **Complexitat** (inversió econòmica, condicionants legals, terminis d'implementació, maduresa tecnològica, etc.)

Fase 3. Cronograma d'implementació

Mesures prioritzades en funció de les **relacions lògiques** entre si i el seu **grau de retorn i complexitat**.

6. Calendari

La implementació de les mesures no pot desenvolupar-se de manera simultània. A continuació es presenta una **proposta de cronograma d'implementació** al llarg dels propers anys.

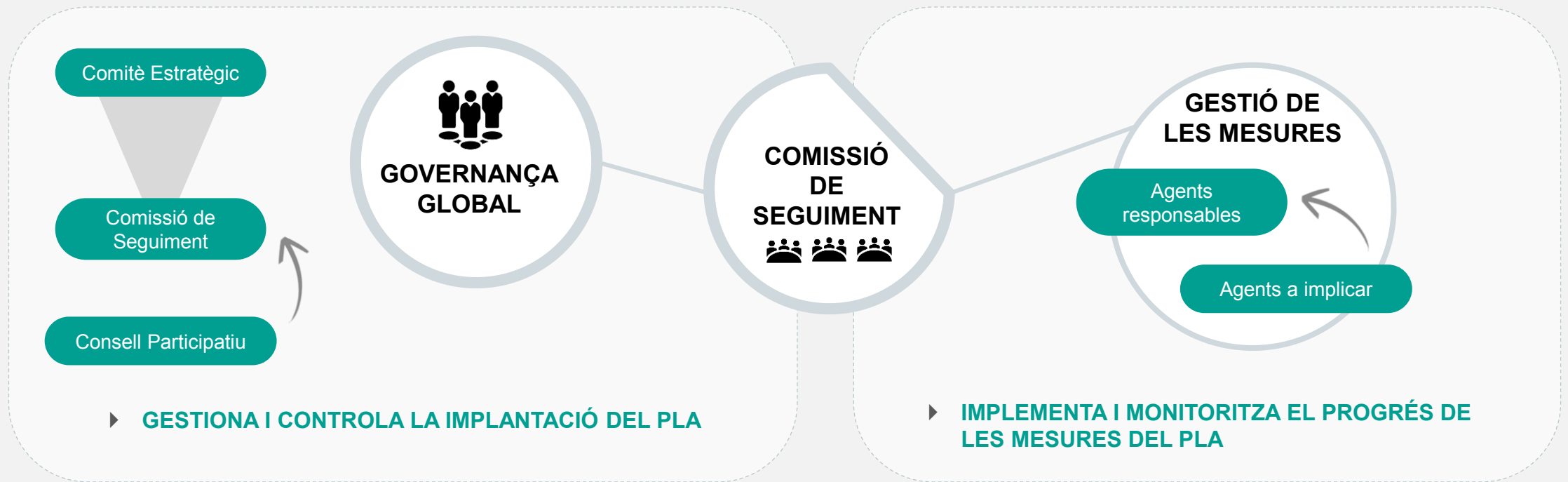

Cronograma. Desenvolupament mesura ■ Revisió o continuació de les mesures □

7. Definició de la governança

Per tal d'impulsar la implantació i efectuar un seguiment de les diferents línies d'actuació del Pla, es considera essencial disposar d'una **governança específica** per **supervisar el desplegament** de les mesures i **coordinar els esforços** dels agents responsables.

Es preveu que la governança del Pla consti de dos nivells.

↗ Canals de participació

Annex - Mesures

En aquest annex es descriuen les mesures a partir dels cinc eixos:

LA1. Governança

LA2. Disseny i operacions

LA3. Sistemes de prevenció i atenció

LA4. Sensibilització i conscienciació

LA5. Eines tecnològiques

Línia d'actuació 1 (LA1). Governança

Mesura 1.1	Polítiques i plans estratègics de l'Administració						
Descripció	<p>Desenvolupar estratègies i polítiques per promoure iniciatives que eliminin les diferències de gènere al sector de la mobilitat en general i del transport públic. Aquestes accions, plantejades per governs, institucions i autoritats del transport, responen a la necessitat de planificar i dissenyar amb perspectiva de gènere la mobilitat i connectivitat del transport.</p>					<p>Agents responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> Generalitat de Catalunya Autoritat del Transport Metropolità (ATM) 	
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> Millorar el sistema de transport públic d'una manera més inclusiva. Prevenir l'assetjament sexual al transport públic. Millorar la percepció de seguretat en la mobilitat de les dones. Atendre les necessitats específiques de les dones. 					<p>Agents implicats</p> <ul style="list-style-type: none"> Altres agents amb competències en la planificació i gestió de la mobilitat (DIBA, AMB, etc.) Principals ajuntaments Operadors de transport públic 	
Actuacions a dur a terme	<p>a. Treballar conjuntament amb els operadors per integrar la perspectiva de gènere en tot el procés de planificació i incloure objectius per a la igualtat de gènere.</p> <p>b. Incloure avaluacions d'impacte de gènere a tots els plans i mesures de mobilitat i transport públic.</p> <p>c. Incloure dins les licitacions públiques el clausulat de gènere, com a mínim l'exigència del pla d'igualtat, un protocol de prevenció de l'assetjament sexual i formació específica en igualtat de gènere per al personal de seguretat subcontractat.</p> <p>d. Disposar d'un equip d'especialistes en suport a la integració de la perspectiva de gènere en els futurs projectes del sector dels transports i les infraestructures.</p>					<p>Cost estimat total d'implantació</p> <p>100.000 €</p>	
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025		

Cronograma. Desenvolupament mesura Revisió o continuació de les mesures

Línia d'actuació 1 (LA1). Governança

Mesura 1.2	Estructures de gestió						
Descripció	<p>Implementar organismes de gestió encarregats de debatre i prendre accions per millorar la seguretat de les dones i els col·lectius vulnerables que utilitzen el transport públic. Representació de diversos grups d'interès per assegurar la diversitat d'opinió: persones usuàries, posicions de gestió, personal, representants d'associacions, entre d'altres.</p>					Agents responsables	
						<ul style="list-style-type: none"> Generalitat de Catalunya Autoritat del Transport Metropolità (ATM) 	
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> Formació d'un comitè o una posició de direcció destinat als conflictes d'assetjament sexual. Fer front als problemes relacionats amb la seguretat de les dones al transport públic. 					Agents implicats	
						<ul style="list-style-type: none"> Altres agents amb competències en la planificació i gestió de la mobilitat (DIBA, AMB, etc.) Principals ajuntaments Operadors de transport 	
Actuacions a dur a terme	<p>a. Definir la Comissió de Seguiment que avaluarà el Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic, i que vetllarà per la implementació d'aquest. S'organitzarà internament per tal d'abordar els aspectes tècnics. Entre les seves funcions, serà responsable de fer el seguiment del Protocol i d'elaborar l'informe anual.</p>					Cost estimat total d'implantació	
						30.000 €	
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025		

Línia d'actuació 1 (LA1). Governança

Mesura 1.3	Ampliació del coneixement i diagnosi de la situació						
Descripció	<p>Proporcionar una base de coneixement que serveixi d'eina per millorar la qualitat de l'experiència de viatge de les dones. Orientar la gestió del transport públic al capdavant de la formulació de polítiques amb informació de mobilitat en funció del gènere de base. Identificar i generar informació per caracteritzar l'assetjament sexual al transport públic, i realitzar propostes i recomanacions per eliminar l'assetjament sexual.</p>					Agents responsables <ul style="list-style-type: none"> Generalitat de Catalunya Autoritat del Transport Metropolità (ATM) 	
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> Conèixer els patrons de mobilitat de les dones i la seva experiència de viatge en relació amb situacions d'assetjament sexual. Planificar el transport tenint en compte les necessitat de les dones. Dur a terme plans d'acció per reduir l'assetjament contra elles al sistema de transport públic. 					Agents implicats <ul style="list-style-type: none"> Altres agents amb competències en la planificació i gestió de la mobilitat (DIBA, AMB, etc.) Principals ajuntaments Operadors de transport 	
Actuacions a dur a terme	<p>a. Realitzar enquestes periòdiques per obtenir informació sobre els patrons de mobilitat de les persones usuàries dels diferents modes de transport públic i examinar els desplaçaments entre diferents col·lectius.</p> <p>b. Disposar d'eines d'informació i seguiment per veure l'evolució de les polítiques implementades contra l'assetjament sexual. Entre aquestes, la realització d'enquestes periòdiques per tal de caracteritzar l'assetjament sexual al transport públic i obtenir informació qualitativa i quantitativa sobre la caracterització de l'assetjament sexual. Els treballs han d'aportar informació sobre els reptes de l'assetjament sexual en relació amb la violència contra les dones i permetre generar propostes d'intervenció i recomanacions de política pública.</p> <p>c. Anàlisi de la mobilitat de les dones i col·lectius més vulnerables per tal d'identificar periòdicament quins són els punts crítics del sistema de transport públic.</p>					Cost estimat total d'implantació	
						250.000 €	
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025		

Línia d'actuació 1 (LA1). Governança

Mesura 1.4	Empoderament de les dones del sector									
Descripció	<p>Reforçar les capacitats i el protagonisme, així com crear oportunitats per a les dones, tant de manera individual com col·lectiva. L'objectiu és que puguin participar, en termes d'igualtat, en l'accés als recursos, al reconeixement i a la presa de decisions en la planificació i gestió del sector del transport públic.</p> <p>Concretament, iniciatives per incorporar el reconeixement i la revaloració de les aportacions de les dones al sector del transport i garantir la representació de la veu de les dones en el lloc de treball i en les decisions de planificació del transport.</p>					Agents responsables	<ul style="list-style-type: none"> • Generalitat de Catalunya • Autoritat del Transport Metropolità (ATM) 			
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> • Reforçar les capacitats i el protagonisme de les dones. • Crear oportunitats per a les dones, de manera individual o com a col·lectiu, per poder participar en termes d'igualtat en l'accés als recursos. • Crear oportunitats per poder participar en la presa de decisions i en la planificació i gestió del sector del transport públic. 					Agents implicats	<ul style="list-style-type: none"> • Altres agents amb competències en la planificació i gestió de la mobilitat (DIBA, AMB, etc.) • Principals ajuntaments • Operadors de transport 			
Actuacions a dur a terme	<ol style="list-style-type: none"> Dissenyar mesures específiques de protecció contra l'assetjament sexual a les dones treballadores del transport públic que poden viure situacions d'assetjament sexual en desenvolupar la tasca laboral, per part d'un company de feina o un usuari del servei. Crear una xarxa de dones del sector de la mobilitat per impulsar mesures d'empoderament, amb l'objectiu de compartir els reptes i buscar solucions. Llançar una campanya de visibilització de les dones del sector del transport i mobilitat. Realitzar i promoure conferències per empoderar les dones en el transport i promoure debats sobre el paper de les dones en la mobilitat i l'impacte en la seva quotidianitat. 					Cost estimat total d'implantació	200.000 €			
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025					

Mesures

LA1. Governança

LA2. Disseny i operacions

LA3. Sistemes de prevenció i atenció

LA4. Sensibilització i conscienciació

LA5. Eines tecnològiques

Línia d'actuació 2 (LA2). Disseny i operacions

Mesura 2.1	Planificació amb criteris de gènere					
Descripció	Incorporació de la perspectiva de gènere en la planificació del transport i la mobilitat. És a dir, tenir en compte les necessitats de mobilitat i els patrons d'ús del transport públic dels diferents col·lectius per garantir un sistema amb igualtat de condicions.					<p style="text-align: center;">Agents responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generalitat de Catalunya • Autoritat del Transport Metropolità (ATM)
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> • Promoure un transport públic amb igualtat de condicions. • Dissenyar serveis de transport seguint el principi d'equitat. • Millorar els modes sostenibles. • Millorar el disseny de distàncies curtes. • Recuperar la funció social i residencial de la ciutat. 					<p style="text-align: center;">Agents implicats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Altres agents amb competències en la planificació i gestió de la mobilitat (DIBA, AMB, etc.) • Principals ajuntaments • Operadors de transport
Actuacions a dur a terme	<p>a. Integrar la perspectiva de gènere en el disseny dels espais per millorar la qualitat del servei de transport públic i amb l'objectiu de reduir l'assetjament sexual: impulsar la utilització dels modes sostenibles, el disseny d'una ciutat de distàncies curtes i recuperar la funció social i residencial de la ciutat (carrers per permetre el desplaçament de nens, dones i gent gran de manera segura i independent a la zona pública).</p> <p>b. Aplicar la transversalitat de gènere en la planificació del transport i mobilitat, i incorporar-hi pautes i criteris de gènere.</p> <p>c. Promoure una infraestructura inclusiva i sensible al gènere a la diversitat funcional i prioritzar l'adequació dels espais públics propers a les parades amb guarderies o centres de dia per a gent gran.</p> <p>d. Incorporar la participació ciutadana dels col·lectius de persones viatgeres del transport públic en el procés de planificació (per exemple, implicar-los en la presa de decisions).</p>					<p style="text-align: center;">Cost estimat total d'implantació</p> <p style="text-align: center;">200.000 €</p>
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025	

Línia d'actuació 2 (LA2). Disseny i operacions

Mesura 2.2	Integració del transport públic amb la resta d'usos de l'espai públic					
Descripció	<p>Integrar el transport públic amb la resta d'usos de l'espai públic per garantir les necessitats de mobilitat de les dones: disseny dels passos de vianants, il·luminació pública, protocols d'ubicació de les parades, establiment de parades intermèdies, horaris accessibles...</p>					Agents responsables
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> • Dissenyar un transport públic integrat amb l'espai públic que millori i pal·liï la percepció d'inseguretat. • Elaborar estratègies sensibles al gènere adaptades a la realitat i patrons de mobilitat de les dones. • Dissenyar sistemes de transport públic adaptats a les necessitats estratègiques sensibles al gènere per combatre la tendència a afavorir les necessitats dels homes en termes de variables com ara trajectes i freqüència. 					<ul style="list-style-type: none"> • Generalitat de Catalunya • Autoritat del Transport Metropolità (ATM)
Actuacions a dur a terme	<p>a. Realitzar avaluacions de riscos des de la perspectiva de gènere a l'hora de planificar la ubicació de les parades de serveis de transports públics. Garantir que les parades no es troben en espais aïllats o solitaris, sinó en punts on la vigilància natural és possible a través de botigues i altres establiments. Proximitat entre les parades de transport públic i les entrades a edificis en combinació amb usos comercials per a un control social més gran.</p> <p>b. Impulsar modes de transport convenientment connectats i garantir la seguretat entre els principals objectius dels espais per contribuir a l'ús dels recursos de transport públic.</p> <p>c. Impulsar les parades flexibles i intermèdies d'autobús durant la nit o en zones de baixa densitat.</p> <p>d. Dissenyar horaris d'accés adaptats i coordinats amb els horaris de les instal·lacions i equipaments (per exemple escoles, hospitals, cementiris...).</p>					Agents implicats
Cost estimat total d'implantació						
2.000.000 €						
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025	

Línia d'actuació 2 (LA2). Disseny i operacions

Mesura 2.3	Infraestructures segures, accessibles i ben il·luminades					
Descripció	<p>Iniciatives per millorar la seguretat i qualitat de les infraestructures del transport públic per tal que aquestes siguin inclusives per a dones, nens i persones amb mobilitat diferencial. Aquestes iniciatives engloben entre d'altres: marquesines i parades de bus transparents i ben il·luminades, eliminació dels punts cecs, remodelació dels centres d'intercanvi modal...</p>					<p style="text-align: center;">Agents responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generalitat de Catalunya • Autoritat del Transport Metropolità (ATM)
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> • Convertir les infraestructures del sistema de transport públic en espais segurs per a les dones. 					
Actuacions a dur a terme	<p>a. Millora de l'accessibilitat de les estacions, andanes i parades d'autobús o ferrocarril per afavorir la sensació de seguretat, l'accessibilitat i la comoditat del desplaçament. Això inclou evitar les situacions "sense sortida" poc visibles i freqüentades i promoure l'agrupació de locals comercials.</p>					<p style="text-align: center;">Agents implicats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Altres agents amb competències en la planificació i gestió de la mobilitat (DIBA, AMB, etc.) • Principals ajuntaments • Operadors de transport
	<p>b. Redisseny, si s'escau, de les parades de transport públic, seguint estàndards d'inclusió i igualtat per millorar la sensació de seguretat: incorporació de materials a les parades per crear espais totalment visibles amb la il·luminació adequada per garantir la sensació de seguretat de les persones usuàries i incorporació de rampes i baranes de doble nivell per garantir un ús inclusiu i segur del transport públic.</p>					
	<p>c. Disposar d'informació en temps real de la circulació dels autobusos per evitar les esperes innecessàries a les parades.</p>					
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025	

Mesures

LA1. Governança

LA2. Disseny i operacions

LA3. Sistemes de prevenció i atenció

LA4. Sensibilització i conscienciació

LA5. Eines tecnològiques

Línia d'actuació 3 (LA3). Sistemes de prevenció i atenció

Mesura 3.1	Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic					
Descripció	Establir, impulsar i distribuir el Protocol unitari i integral d'abordatge davant les agressions sexuals al transport públic , mitjançant la col·laboració i coordinació amb els diversos operadors de transport, i designar les persones referents en la seva aplicació correcta.					<p align="center">Agents responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> Generalitat de Catalunya Autoritat del Transport Metropolità (ATM)
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> Redacció del Protocol d'abordatge davant les agressions sexuals. Donar una resposta a les agressions sexuals. Definir les persones referents del Protocol en cada un dels mitjans de transport públic. Garantir una actuació curosa i coordinada en les intervencions. Sensibilitzar el personal del transport públic en l'abordatge de les violències masclistes. Refermar el compromís dels agents de mobilitat del SIMMB en l'abordatge de les violències masclistes. 					<p align="center">Agents implicats</p> <ul style="list-style-type: none"> Altres agents amb competències en la planificació i gestió de la mobilitat (SCT, DIBA, AMB, etc.) Principals ajuntaments Operadors de transport Empreses proveïdores de serveis de seguretat
Actuacions a dur a terme	<ol style="list-style-type: none"> Impulsar l'harmonització dels criteris entre els operadors del SIMMB basant-se en el Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic. Garantir una persona responsable per part de cada operador de transport de l'actuació del Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic. Identificar les necessitats específiques de cada transport públic i adaptar el circuit d'actuació del Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic i fer difusió pública d'aquesta adhesió. Articular el circuit d'actuació davant l'assetjament sexual. Formar el personal dels mitjans de transport públic en relació amb el Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic. 					<p align="center">Cost estimat total d'implantació</p> <p align="center">50.000 €</p>
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025	

Línia d'actuació 3 (LA3). Sistemes de prevenció i atenció

Mesura 3.2	Impuls de la figura de les agents preventives					
Descripció	Establir la figura d'agents preventives a les principals estacions de transport públic, amb una doble vessant d'actuació: d'intervenció directa davant situacions d'assetjament sexual i com a espai sensibilitzador vers les violències masclistes i específicament en l'assetjament sexual.					<p style="text-align: center;">Agents responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generalitat de Catalunya • Autoritat del Transport Metropolità (ATM)
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> • Garantir l'actuació de persones expertes en l'abordatge de les violències sexuals davant situacions d'assetjament sexual al transport públic. • Sensibilitzar les persones usuàries del transport públic en les violències masclistes i específicament en la identificació i resposta davant l'assetjament sexual a l'espai públic. • Observar l'efecte d'aquesta actuació a petita escala per tal d'impulsar-la futurament en altres espais. • Esdevenir referents en l'actuació preventiva vers les agressions sexuals. • Registrar dinàmiques d'assetjament sexual al transport públic. 					<p style="text-align: center;">Agents implicats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Altres agents amb competències en la planificació i gestió de la mobilitat (SCT, DIBA, AMB, etc.) • Principals ajuntaments • Operadors de transport • Empreses proveïdores de serveis de seguretat
Actuacions a dur a terme	<ol style="list-style-type: none"> a. Impulsar la figura de les agents preventives davant l'assetjament sexual al transport públic, formades en gènere i en l'actuació vers les violències masclistes en dates significatives i grans esdeveniments. b. Estimular la formació periòdica de les agents preventives, segons les necessitats detectades a través de les intervencions realitzades. c. Crear la figura d'intervenció des de la perspectiva de gènere com a grup d'atenció especialitzat en la intervenció vers les violències masclistes al transport públic. d. Coordinar les actuacions dels serveis de seguretat en casos d'assetjament sexual amb les agents preventives. 					<p style="text-align: center;">Cost estimat total d'implantació</p> <p style="text-align: center;">50.000 €</p>
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025	

Línia d'actuació 3 (LA3). Sistemes de prevenció i atenció

Mesura 3.3	Sistemes d'alarma i atenció					
Descripció	Incrementar els sistemes d'alarma i atenció disponibles als transports públics i les seves infraestructures, a través d'elements visuals, sonors i materials, que afavoreixin directament o indirectament l'augment de seguretat de les persones usuàries del transport.					Agents responsables
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> Incrementar la percepció de seguretat de les persones usuàries del transport públic. Afavorir la sensació d'acompanyament a les parades, estacions i marquesines menys transitades. Disposar d'un sistema de videovigilància que enregistri les situacions d'assetjament sexual i afavoreixi la recollida d'informació en la denúncia de la persona assetjada. 					<ul style="list-style-type: none"> Generalitat de Catalunya Autoritat del Transport Metropolità (ATM) Operadors del transport públic
Actuacions a dur a terme	<p>a. Augmentar la presència de càmeres de videovigilància al transport públic, els transbords, els ascensors i les parades, i altres espais poc concorreguts, amb mala visibilitat o absència d'il·luminació.</p> <p>b. Crear dispositius d'alerta, auxili i socors a les parades del transport públic i a l'interior d'aquests, que s'acompanyin d'un element visual i/o sonor que afavoreixi la intervenció comunitària.</p>					Agents implicats
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025	Cost estimat total d'implantació
						100.000 €

Línia d'actuació 3 (LA3). Sistemes de prevenció i atenció

Mesura 3.4	Atenció i recuperació de les víctimes					
Descripció	<p>Garantir l'atenció i recuperació de les persones que viuen situacions de violències sexuals al transport públic, amb l'impuls de les actuacions curoses i basades en l'acompanyament i la no revictimització, i garantir la coordinació entre els principals agents de transport públic, els serveis de seguretat, les agents preventives i els cossos de seguretat.</p>					<p style="text-align: center;">Agents responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generalitat de Catalunya • Autoritat del Transport Metropolità (ATM)
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> • Atendre les persones que viuen violències sexuals al transport públic de manera eficaç i no victimitzadora. • Facilitar l'atenció i la recuperació de les persones assetjades. • Coordinar les intervencions davant les situacions d'assetjament sexual. • Impulsar l'acció comunitària vers l'assetjament sexual a l'espai públic. 					<p style="text-align: center;">Agents implicats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Altres agents amb competències en la planificació i gestió de la mobilitat (SCT, DIBA, AMB, etc.) • Principals ajuntaments • Operadors de transport • Empreses proveïdores de serveis de seguretat
Actuacions a dur a terme	<ul style="list-style-type: none"> a. Habilitar un espai d'atenció a les violències sexuals i recepció de denúncies al transport públic a les principals estacions de cada un dels mitjans de transport. b. Fer seguiment i donar resposta a les denúncies que es reben, i exposar l'estat de la denúncia i el decurs del cas. c. Facilitar les vies de denúncies de l'assetjament sexual al transport públic. d. Impulsar la creació d'una base de dades amb els recursos territorials disponibles d'atenció a les dones i les persones LGBTI, la qual ha de recollir tots els equipaments de l'àrea metropolitana. e. Realitzar infografies del Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic que indiquin les vies d'actuació davant un assetjament sexual. 					<p style="text-align: center;">Cost estimat total d'implantació</p> <p style="text-align: center;">50.000 €</p>
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025	

Mesures

LA1. Governança

LA2. Disseny i operacions

LA3. Sistemes de prevenció i atenció

LA4. Sensibilització i conscienciació

LA5. Eines tecnològiques

Línia d'actuació 4 (LA4). Sensibilització i conscienciació

Mesura 4.1	Formació al personal, administració i societat					
Descripció	Formar el personal del transport públic en la igualtat de gènere i específicament en l'abordatge de les violències masclistes les persones treballadores amb més proximitat laboral a les usuàries del transport públic.					<p style="text-align: center;">Agents responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generalitat de Catalunya • Autoritat del Transport Metropolità (ATM)
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> • Disposar d'una plantilla sensibilitzada en la igualtat de gènere. • Impulsar les actuacions preventives vers l'assetjament sexual al transport públic. • Assolir un espai lliure d'agressions masclistes i LGBTIfòbiques. • Garantir que el personal de seguretat del transport públic està sensibilitzat en l'abordatge de les violències masclistes. • Afavorir l'acompanyament de les persones que denuncien situacions d'assetjament. 					<p style="text-align: center;">Agents implicats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Altres agents amb competències en la planificació i gestió de la mobilitat (SCT, DIBA, AMB, etc.) • Principals ajuntaments • Operadors de transport • Empreses proveïdores de serveis de seguretat
Actuacions a dur a terme	<p>a. Desplegar les eines per capacitar el personal del transport públic davant de l'assetjament sexual, incloent-hi les persones responsables de la gestió i la planificació dels diferents operadors del transport públic.</p> <p>b. Formació en matèria de gènere per al personal que treballa als diferents modes de transport públic, incloent-hi les persones responsables de la gestió i la planificació dels diferents operadors del transport públic.</p> <p>c. Formació específica en l'abordatge de les violències sexuals per al personal de seguretat del transport públic.</p> <p>d. Organitzar i promoure jornades de gènere amb temàtiques específiques de transport adreçades a tots els sectors implicats amb un propòsit prospectiu, anàlisi dels problemes i compartir experiències.</p>					<p style="text-align: center;">Cost estimat total d'implantació</p> <p style="text-align: center;">20.000 €</p>
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025	

Línia d'actuació 4 (LA4). Sensibilització i conscienciació

Mesura 4.2	Campanyes de conscienciació					
Descripció	Impulsar campanyes de sensibilització amb la finalitat d'afavorir la identificació de situacions d'assetjament sexual, disposar de les eines d'actuació disponibles davant aquestes violències, impulsar l'actuació comunitària i incrementar l'acompanyament de la persona que ha viscut l'assetjament.					<p style="text-align: center;">Agents responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generalitat de Catalunya • Autoritat del Transport Metropolità (ATM)
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> • Assegurar que les persones usuàries del transport públic coneixen l'existència del Protocol. • Facilitar l'activació del circuit d'actuació. • Fer partícips totes les persones usuàries del transport públic de l'actuació davant les violències masclistes. • Conscienciar la ciutadania al voltant de la necessitat d'actuació col·lectiva davant un cas d'assetjament sexual a l'espai públic. • Encoratjar a denunciar les violències masclistes viscudes al transport públic. 					<p style="text-align: center;">Agents implicats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Altres agents amb competències en la planificació i gestió de la mobilitat (SCT, DIBA, AMB, etc.) • Principals ajuntaments • Operadors de transport • Empreses proveïdores de serveis de seguretat
Actuacions a dur a terme	<ol style="list-style-type: none"> a. Campanyes d'informació i sensibilització adreçades a la ciutadania, amb èmfasi en el rebuig vers les violències sexuals i evidenciant l'existència del Protocol unitari i integral d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat i transport públic. b. Incorporar en els projectes educatius de mobilitat la sensibilització vers l'assetjament sexual, amb èmfasi en la responsabilitat dels homes que assetgen. c. Impulsar actuacions de sensibilització enfocades als homes, amb l'objectiu que se sentin interpel·lats i rebutgin les violències sexuals que poden produir-se. d. Conscienciar de la importància de donar resposta a qualsevol persona que pugui ser víctima d'un assetjament sexual, per incentivar la intervenció comunitària. e. Eliminar de tot el sistema de transport públic qualsevol publicitat sexista. 					<p style="text-align: center;">Cost estimat total d'implantació</p> <p style="text-align: center;">30.000 €</p>
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025	

Línia d'actuació 4 (LA4). Sensibilització i conscienciació

Mesura 4.3	Atenció i recuperació de les víctimes					
Descripció	Comunicar les mesures de prevenció i actuació vers l'assetjament sexual al transport públic disponibles prèviament a l'elaboració del Protocol d'actuació, per tal d'afavorir-ne l'ús.					<p style="text-align: center;">Agents responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generalitat de Catalunya • Autoritat del Transport Metropolità (ATM)
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> • Donar comptes a la ciutadania sobre les actuacions desenvolupades per fer front a l'assetjament sexual al transport públic. • Garantir el coneixement de les mesures disponibles davant la prevenció i l'actuació vers l'assetjament sexual al transport públic. • Impulsar l'ús de les mesures disponibles. 					<p style="text-align: center;">Agents implicats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Altres agents amb competències en la planificació i gestió de la mobilitat (SCT, DIBA, AMB, etc.) • Principals ajuntaments • Operadors de transport • Empreses proveïdores de serveis de seguretat
Actuacions a dur a terme	<p>a. Impulsar campanyes comunicatives de les mesures de prevenció i actuació vers l'assetjament sexual ja existents, com per exemple l'ús del transport nocturn i el servei de parades intermèdies.</p>					<p style="text-align: center;">Cost estimat total d'implantació</p> <p style="text-align: center;">10.000 €</p>
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025	

Mesures

LA1. Governança

LA2. Disseny i operacions

LA3. Sistemes de prevenció i atenció

LA4. Sensibilització i conscienciació

LA5. Eines tecnològiques

Línia d'actuació 5 (LA5). Eines tecnològiques

Mesura 5.1	Pàgines web, aplicacions mòbils i fòrums col·lectius					
Descripció	Impulsar una bústia virtual anònima que reculli les denúncies d'assetjament sexual viscudes o presenciades al transport públic.					<p align="center">Agents responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generalitat de Catalunya • Autoritat del Transport Metropolità (ATM)
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> • Comptabilitzar els assetjament sexuals que es pateixen o es detecten al transport públic però que no es denuncien administrativament. • Extreure dades sobre l'estat de l'assetjament sexual al transport públic. • Garantir un espai confidencial a les dones i persones LGBTI que pateixen assetjaments al transport públic. • Afavorir l'obtenció de dades per a la Comissió de Seguiment. 					<p align="center">Agents implicats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Altres agents amb competències en la planificació i gestió de la mobilitat (SCT, DIBA, AMB, etc.) • Principals ajuntaments • Operadors de transport
Actuacions a dur a terme	<p>a. Impulsar una bústia virtual anònima de denúncies de violències sexuals per poder comptabilitzar els assetjaments que es pateixen o es detecten al transport públic, però que no inicien un procediment administratiu.</p> <p>b. Incorporar una eina de comunicació o una aplicació digital per tal que les persones usuàries puguin reportar qualsevol situació d'assetjament sexual, i permetre així ràpidament l'actuació dels agents de vigilància.</p>					<p align="center">Cost estimat total d'implantació</p> <p align="center">10.000 €</p>
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025	

Línia d'actuació 5 (LA5). Eines tecnològiques

Mesura 5.2	Digitalització de les agressions i punts crítics					
Descripció	Digitalitzar les agressions sexuals al transport públic i disposar de dades sobre la incidència de les agressions sexuals al transport.					<p align="center">Agents responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generalitat de Catalunya • Autoritat del Transport Metropolità (ATM)
Finalitat	<ul style="list-style-type: none"> • Recollir aquells espais en què hi ha un nombre més gran de situacions d'assetjament sexual. • Observar tendències en les situacions d'assetjament sexual denunciades. • Registrar les denúncies d'assetjament sexual al transport públic i fer-ne un seguiment. • Detectar si les actuacions desenvolupades en matèria de prevenció i actuació són efectives per a l'erradicació de l'assetjament sexual al transport públic. 					<p align="center">Agents implicats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Altres agents amb competències en la planificació i gestió de la mobilitat (SCT, DIBA, AMB, etc.) • Principals ajuntaments • Operadors de transport
Actuacions a dur a terme	<p>a. Fer un mapatge d'aquelles estacions o transports en què es denunciïn més situacions d'assetjament sexual per dissenyar mesures específiques.</p> <p>b. Crear un registre que reculli les situacions d'assetjament detectades i denunciades.</p>					<p align="center">Cost estimat total d'implantació</p> <p align="center">20.000 €</p>
Termini (anys)	2021	2022	2023	2024	2025	

Pla de mesures

Tasques de suport per a l'anàlisi de les accions a dur a terme per a la prevenció de l'assetjament sexual en el transport públic

Maig de 2021

